

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1056/2005,

27. juuni 2005,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 104 lõike 14 teist lõiku,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga arvamust, ⁽¹⁾võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Stabiilsuse ja kasvu pakt koosnes algselt nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrusest (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta, ⁽³⁾ nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrusest (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta ⁽⁴⁾ ja Euroopa Ülemkogu 17. juuni 1997. aasta resolutsioonist stabiilsuse ja kasvu pakti kohta. ⁽⁵⁾ Stabiilsuse ja kasvu pakt on osutunud kasulikuks fiskaaldistsipliini parandamise vahendiks, aidates seeläbi kaasa suuremale makromajanduslikule stabiilsusele, mida iseloomustavad madal inflatsioon ja madalad intressimäärad ning mis on vajalik püsivaks majanduskasvuks ja töökohtade loomiseks.
- (2) Nõukogu võttis 20. märtsil 2005 vastu aruande "Stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamise tõhustamine", mille eesmärk on parandada eelarveraamistiku juhtimist ja riikide osalust selles, tugevdades pakti majanduslikult ja tõhustades nii selle ennetavat kui korrektiivset osa, et tagada riigi rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus, edendada kasvu ja vältida tulevaste põlvkondade ülemääraast koormamist. Euroopa Ülemkogu kiitis aruande heaks oma 23. märtsi 2005. aasta järeldustes, ⁽⁶⁾ milles märgitakse, et aruanne ajakohastab ja täiendab stabiilsuse ja kasvu pakti, olles edaspidi selle lahutamatuks osaks.
- (3) Vastavalt ECOFINi 20. märtsi 2005. aasta aruandele, mis kiideti heaks Euroopa Ülemkogu 2005. aasta kevadisel kohtumisel, taaskinnitavad liikmesriigid, nõukogu ja komisjon enda pühendumust asutamislepingu ning stabiilsuse ja kasvu pakti tõhusale ja õigeaegsele rakendamisele vastastikuse toetuse ja surve kaudu ning pakti sätete õiguskindluse ja tõhususe tagamisele majandus- ja fiskaaljärelevalve valdkonnas tiheda ja konstruktiivse koostöö tegemise kaudu.
- (4) Määrust (EÜ) nr 1467/97 tuleb muuta, et oleks võimalik täielikult kohaldada kokkulepitud stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamise täiustusi.
- (5) Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamisel on juhtivaks põhimõtteks ülemäärase eelarvepuudujäägi viivitamatu korrigeerimine. Menetlus peaks jääma lihtsaks, läbipaistvaks ja õiglaseks.
- (6) Tuleks läbi vaadata tõsisest majanduslikust surutisest tulevane kontrollväärtuse erakordse ületamise mõiste. Seejuures tuleks piisavalt arvesse võtta Euroopa Liidus esinevat majanduslikke erinevusi.
- (7) Komisjon peaks alati koostama ettekande asutamislepingu artikli 104 lõike 3 alusel. Oma ettekandes peaks komisjon uurima, kas saab kohaldada artikli 104 lõikes 2 ettenähtud erandeid. Artikli 104 lõike 3 kohaselt koostatud komisjoni ettekanne peaks asjakohaselt kajastama keskpika majandusperioodi ning keskpika eelarveperioodi arengut. Lisaks sellele tuleks pöörata kohast tähelepanu muudele teguritele, mis asjaomase liikmesriigi arvates on asjakohased kontrollväärtuse ületamisele kõikehõlmava kvalitatiivse hinnangu andmisel.
- (8) Kõikide ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames teostatavate eelarvehindamiste käigus tuleks hoolikalt arvesse võtta kontrollväärtusele ligilähedast eelarvepuudujääki, mis kajastab pensionireformide rakendamist, millega võetakse kasutusele mitmesambaline süsteem, mis hõlmab kohustuslikku ja täielikult finantseeritud sammast, kuna nimetatud reformide rakendamine toob endaga kaasa lühiajalise eelarveseisundi halvenemise, samas kui riigi rahanduse pikaajaline stabiilsus selgelt suureneb. Kui komisjon ja nõukogu hindavad asutamislepingu artikli 104 lõike 12 alusel, kas ülemäärane eelarvepuudujääk on korrigeeritud, peaksid nad eelkõige hindama ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse puudujääginäitajate arenguid arvestades samas riiklikult hallatava samba reformimise netomaksumust.

⁽¹⁾ ELT C 144, 14.6.2005, lk 16.⁽²⁾ 9. juuni 2005. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).⁽³⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.⁽⁴⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6.⁽⁵⁾ EÜT C 236, 2.8.1997, lk 1.⁽⁶⁾ Euroopa Ülemkogu 22.–23. märtsi 2005. aasta järelduste 2. lisa.

- (9) Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames nõukogu poolt otsuste vastuvõtmise menetlustähtaegsid tuleks pikendada, et võimaldada asjaomasel liikmesriigil paremini kujundada riikliku eelarvemenetluse meetmeid ja arendada välja meetmete liigendatud kogum. Eelkõige tuleks sätestada tähtaeg, mille jooksul nõukogu peaks kooskõlas asutamislepingu artikli 104 lõikega 6 tegema otsuse ülemäärase eelarvepuudujäägi kohta, ning see peaks üldjuhul olema neli kuud pärast nõukogu 22. novembri 1993. aasta määruse (EÜ) nr 3605/93 Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolliga kohaldamise kohta⁽¹⁾ artikli 4 lõigetes 2 ja 3 sätestatud aruande esitamise kuupäeva. See võimaldaks tegelda ka juhtumitega, mille puhul komisjon (Eurostat) ei ole eelarvega seotud statistilisi andmeid vahetult pärast määruuses (EÜ) nr 3605/93 kehtestatud aruande esitamise kuupäeva veel kinnitanud.
- (10) Selleks et tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi viivitamatu korrigeerimine, peaksid liikmesriigid, kellel on ülemäärane eelarvepuudujääk, võtma tõhusaid meetmeid ja minimaalselt parandama oma tsükliliselt kohandatud eelarvetasakaalu igal aastal, arvestamata ühekordseid ja ajutisi meetmeid. Sihtmärgina peavad ülemäärase eelarvepuudujäägiga riigid saavutama tsükliliselt tasandatud aastase korrigeerimise, arvestamata ühekordseid ja ajutisi meetmeid.
- (11) Tuleks pikendada maksimaalset ajavahemikku, mille jooksul võtavad liikmesriigid tõhusaid meetmeid, et nad saaksid meetmeid riigi eelarvemenetluses paremini piiritleda ja töötada välja konkreetsamad meetmepaketid.
- (12) Kui asjaomane liikmesriik on võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks asutamislepingu artikli 104 lõike 7 alusel tehtud soovitusel või artikli 104 lõike 9 alusel välja antud teatisele ning ootamatu tõsise majandusliku kõrvalekalde tõttu, millel on riigi rahandusele oluline negatiivne mõju, ei ole võimalik ülemäärast eelarvepuudujääki nõukogu seatud tähtjaks korrigeerida, peaks nõukogu saama välja anda muudetud soovitus asutamislepingu artikli 104 lõike 7 alusel või muudetud teatise artikli 104 lõike 9 alusel.
- (13) Praegune üldine kümnekuune maksimumperiood alates määruse (EÜ) nr 3605/93 artikli 4 lõigetes 2 ja 3 kehtestatud aruande esitamise kuupäevast kuni otsuseni kehtestada sanktsioonid peaks olema kooskõlas tähtaegade muutmiseiga menetluse igas etapis ning võimalusega anda välja muudetud soovitus asutamislepingu artikli 104 lõike 7 alusel või muudetud teatise artikli 104 lõike 9 alusel. Seega tuleks üldist maksimumperioodi kohandada vastavalt nendele muudatustele.
- (14) Samuti tuleks nende muudatuste kajastamiseks muuta ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse neid sätteid,

mida kohaldatakse Ühendkuningriigi suhtes ja mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 1467/97 lisas,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1467/97 muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 2 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmiste lõigetega:

“2. Kui komisjon ja nõukogu hindavad ülemäärast eelarvepuudujääki ja teevad otsuse selle olemasolu kohta asutamislepingu artikli 104 lõigete 3 kuni 6 alusel, võivad nad tõsisest majanduslikust surutisest tulenevat kontrollväärtuse ületamist pidada erandlikuks artikli 104 lõike 2 punkti a teise taande tähenduses, kui kontrollväärtuse ületamine tuleneb negatiivsest aastast SKT kasvumäärast või kogunenud toodangukaotusest pikema perioodi jooksul, mil aastane SKT kasvumäär oli potentsiaalse kasvu määra suhtes väga madal.

3. Komisjon peab asutamislepingu artikli 104 lõikes 3 sätestatud ettekande ettevalmistamisel võtma arvesse kõiki asjaspepuutuvaid tegureid, mida on nimetatud artiklis märgitud. Komisjoni ettekandes tuleb asjakohaselt kajastada keskpika perioodi majandusseisundi (eelkõige potentsiaalne kasv, valdavad tsüklilised tingimused, Lissaboni tegevuskavaga seotud poliitikate rakendamine ning teadus- ja arendustöö ning innovatsiooni edendamise poliitika) ning keskpika perioodi eelarveseisundi (eelkõige eelarve stabiliseerimine headel aegadel, võla jätkusuutlikkus, riiklikud investeringud ja riigi rahanduse üldine kvaliteet) arenguid. Lisaks sellele peab komisjon pöörama asjakohast tähelepanu ka kõikidele teistele teguritele, mis on asjaomase liikmesriigi arvates olulised, et põhjalikult ja kvalitatiivselt hinnata kontrollväärtuse ületamist, ning mida liikmesriik on komisjonile ja nõukogule esitanud. Antud kontekstis pööratakse erilist tähelepanu sellele, kui suurendatakse või hoitakse jätkuvalt kõrgel tasemel eelarvest tehtavaid makseid rahvusvahelise solidaarsuse edendamiseks või Euroopa Liidu poliitikaeesmärkide saavutamiseks, nimelt Euroopa ühendamiseks, kui see vähendab liikmesriigi majanduskasvu või suurendab koormust liikmesriigi eelarvele. Tasakaalustatud üldhinnang peab sisaldama kõiki nimetatud tegureid.

4. Lõikes 3 osutatud asjaspepuutuvaid tegureid võetakse samuti arvesse asutamislepingu artikli 104 lõigetes 4, 5 ja 6 sätestatud menetluses, mille abil võetakse vastu otsus ülemäärase puudujäägi olemasolu kohta, kui on täielikult täidetud topelttingimus, et enne kui nimetatuid asjaspepuutuvaid tegureid arvesse võetakse, on üldine eelarvepuudujääk ligilähedane kontrollväärtusele ja kontrollväärtuse ületamine ajutine. Nõukogu poolt koostatav tasakaalustatud üldhinnang hõlmab kõiki nimetatud tegureid.

⁽¹⁾ EÜT L 332, 31.12.1993, lk 7. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 351/2002 (EÜT L 55, 26.2.2002, lk 23).

5. Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames eelarve hindamisel arvestavad komisjon ja nõukogu nõuetekohaselt pensionireformide rakendamist, mis kehtestavad mitmesambalise süsteemi, mis sisaldab kohustuslikku, täielikult finantseeritud pensionisammast.

6. Kui nõukogu on teinud asutamislepingu artikli 104 lõike 6 alusel otsuse, et liikmesriigis on ülemäärane eelarvepuudujääk, võtavad komisjon ja nõukogu lõikes 3 osutatud asjassepuutuvaid tegureid arvesse ka artikli 104 järgsete menetluslike etappide puhul, sealhulgas ka käesoleva määruse artikli 3 lõikes 5 ja artikli 5 lõikes 2 määratletud menetluslike etappide puhul. Nimetatud asjassepuutuvaid tegureid ei võeta siiski arvesse nõukogu poolt asutamislepingu artikli 104 lõike 12 kohase otsuse tegemisel, millega tühistatakse mõned või kõik nõukogu otsused, mis on vastu võetud artikli 104 lõigete 6 kuni 9 ja lõike 11 kohaselt.

7. Liikmesriikide puhul, mille eelarvepuudujääk ületab kontrollväärtust vähesel määral ja see on põhjustatud pensionireformi rakendamisest, millega kehtestatakse mitmesambaline süsteem, mis sisaldab kohustuslikku, täielikult finantseeritud pensionisammast, võtavad komisjon ja nõukogu ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse käigus eelarvepuudujäägi näitajate arenguid hinnates samuti arvesse kulusid, mis pensionireformi käigus tekivad riiklikult hallatavale sambale. Sel eesmärgil võetakse arvesse reformi netokulu, võttes aluseks lineaarselt vähenevaid kulusid viis aastat kestva üleminekuperioodi jooksul. Juhul, kui eelarvepuudujääk on oluliselt ja jätkuvalt vähenenud ning jõudnud kontrollväärtusele lähedasele tasemele, võetakse seda netokulu samuti arvesse nõukogu poolt asutamislepingu artikli 104 lõike 12 kohase otsuse tegemisel, millega tühistatakse mõned või kõik nõukogu otsused, mis on vastu võetud artikli 104 lõigete 6 kuni 9 ja lõike 11 kohaselt.”

2. Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

“3. Nõukogu otsustab ülemäärase eelarvepuudujäägi üle kooskõlas asutamislepingu artikli 104 lõikega 6 ning teeb seda üldjuhul nelja kuu jooksul alates määruse (EÜ) nr 3605/93 artikli 4 lõigetes 2 ja 3 kehtestatud aruande esitamise kuupäevast. Kui nõukogu otsustab, et eelarvepuudujääk on ülemäärane, annab ta samas asjaomasele liikmesriigile soovitusel kooskõlas asutamislepingu artikli 104 lõikega 7.”;

b) lõige 4 asendatakse järgmistega:

“4. Kooskõlas asutamislepingu artikli 104 lõikega 7 antud nõukogu soovitusel kehtestatakse asjaomasele liikmesriigile tõhusate meetmete võtmiseks maksimaalselt kuuekuune tähtaeg. Samuti kehtestatakse nõukogu soovitusel tähtaeg ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks, mis peaks olema lõpule viidud puudujäägi kindlaks-

tegemisele järgneval aastal, välja arvatud eriasjaolude korral. Nõukogu nõuab oma soovitusel, et liikmesriik saavutaks tsükliliselt korrigeeritud eelarvetasakaalu minimaalse paranemise aastast, seades sihtmärgiks vähemalt 0,5 % SKTst, võtmata arvesse ühekordseid ja ajutisi meetmeid, et tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimine soovitusel kehtestatud tähtaja jooksul.

5. Juhul kui kooskõlas asutamislepingu artikli 104 lõike 7 alusel antud soovitusel on võetud tõhusaid meetmeid ja ootamatu tõsine majanduslik kõrvalekalle, millel on riigi rahandusele oluline negatiivne mõju, on toimunud pärast selle soovitusel vastuvõtmist, võib nõukogu teha komisjoni soovitusel alusel otsuse võtta vastu muudetud soovitusel artikli 104 lõike 7 alusel. Muudetud soovitusel võidakse pikendada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaega ühe aasta võrra, võttes arvesse käesoleva määruse artikli 2 lõikes 3 osutatud asjassepuutuvaid tegureid. Nõukogu hindab, kas on toimunud ootamatu tõsine majanduslik kõrvalekalle, millel on riigi rahandusele oluline negatiivne mõju, võrreldes seda enda soovitusel olevate majandusprognoosidega.”

3. Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 5

1. Asutamislepingu artikli 104 lõike 9 kohane nõukogu otsus teatada asjaomasele osalevale liikmesriigile, et viimane võtaks meetmeid eelarvepuudujäägi vähendamiseks, langetatakse kahe kuu jooksul alates nõukogu otsusest, millega tehti kindlaks, et artikli 104 lõikega 8 kooskõlas olevaid tõhusaid meetmeid ei ole võetud. Nõukogu nõuab oma teatises, et liikmesriik saavutaks tsükliliselt korrigeeritud eelarvetasakaalu minimaalse paranemise aastast, seades sihtmärgiks vähemalt 0,5 % SKTst, võtmata arvesse ühekordseid ja ajutisi meetmeid, et tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimine teatises kehtestatud tähtajaks.

2. Kui asjaomane liikmesriik on võtnud tõhusaid meetmeid kooskõlas asutamislepingu artikli 104 lõike 9 alusel antud teatisel ja ootamatu tõsine majanduslik kõrvalekalle, millel on riigi rahandusele oluline negatiivne mõju, on toimunud pärast selle teatise vastuvõtmist, võib nõukogu teha komisjoni soovitusel alusel otsuse võtta vastu muudetud teatisel asutamislepingu artikli 104 lõike 9 alusel. Muudetud teatisel võidakse pikendada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaega ühe aasta võrra, võttes arvesse käesoleva määruse artikli 2 lõikes 3 osutatud asjassepuutuvaid tegureid. Nõukogu hindab, kas on toimunud ootamatu tõsine majanduslik kõrvalekalle, millel on riigi rahandusele oluline negatiivne mõju, võrreldes seda enda teatises olevate majandusprognoosidega.”

4. Artikli 6 teises lauses asendatakse sõnad “kahe kuu” sõnadega “nelja kuu”.

5. Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 7

Kui osalev liikmesriik ei järgi asutamislepingu artikli 104 lõigete 7 ja 9 kohaseid nõukogu järjestikuseid otsuseid, teeb nõukogu kooskõlas artikli 104 lõikega 11 otsuse kehtestada sanktsioonid, otsus tehakse üldjuhul kuuteistkümmne kuu jooksul määruse (EÜ) nr 3605/93 artikli 4 lõigetes 2 ja 3 sätestatud aruande esitamise kuupäevast. Kui kohaldatakse käesoleva määruse artikli 3 lõiget 5 või artikli 5 lõiget 2, muudetakse vastavalt ka kuuteistkümmnekuulist tähtaega. Sihilikult kavandatud eelarvepuudujäägi korral, mis komisjoni arvates on ülemäärane, kasutatakse kiirendatud menetlust.”

6. Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

“2. Ajavahemikku, mille jooksul menetlus on peatatud, ei arvata artiklis 6 nimetatud ajavahemikku ega käesoleva määruse artiklis 7 nimetatud ajavahemikku.”;

b) lisatakse järgmine lõige:

“3. Pärast artikli 3 lõike 4 esimeses lauses osutatud ajavahemiku möödumist või käesoleva määruse artikli 6 teises lauses osutatud ajavahemiku möödumist teatab komisjon nõukogule, kas tema arvates on võetud meetmed piisavad, et tagada kohased edusammud ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks nõukogu kehtestatud aja jooksul, eeldusel et need meetmed viiakse täielikult ellu ning majandusarengud on kooskõlas prognoosidega. Komisjoni teatis avalikustatakse.”

7. Viited asutamislepingu artiklitele 104c, 109e, 109f ja 201 asendatakse kogu määruks vastavalt viidetega artiklitele 104, 116, 117 ja 269. Viide Euroopa Liidu lepingu artiklile D asendatakse viitega artiklile 4.

8. Määruse (EÜ) nr 1467/97 lisa asendatakse käesoleva määruse lisaga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamist.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Luxembourg, 27. juuni 2005

Nõukogu nimel
eesistuja
J.-C. JUNCKER

LISA

"LISA

ÜHENDKUNINGRIIGI SUHTES KOHALDATAVAD TÄHTAJAD

1. Tagamaks kõikide liikmesriikide võrdset kohtlemist, arvestab nõukogu käesoleva määruse 2, 3. ja 4. jaos nimetatud otsuste tegemisel Ühendkuningriigi erineva eelarveaastaga, et langetada Ühendkuningriigi suhtes otsuseid tema eelarveaasta sellistel tähtaegadel, mis vastavad teiste liikmesriikide suhtes tehtud või tehtavate otsuste vastavatele tähtaegadele.
2. I veerus nimetatud sätted asendatakse II veerus nimetatud sätetega.

I veerg	II veerg
"üldjuhul nelja kuu jooksul alates nõukogu määruse (EÜ) nr 3605/93 artikli 4 lõigetes 2 ja 3 kehtestatud aruande esitamise kuupäevast" (Artikli 3 lõige 3)	"üldjuhul kuue kuu jooksul pärast eelarveaasta lõppu, mille jooksul eelarvepuudujääk tekkis"
"kindlakstegemisele järgnev aasta" (Artikli 3 lõige 4)	"kindlakstegemisele järgnev eelarveaasta"
"üldjuhul kuuteistkümne kuu jooksul alates nõukogu määruse (EÜ) nr 3605/93 artikli 4 lõigetes 2 ja 3 kehtestatud aruande esitamise kuupäevast" (Artikkel 7)	"üldjuhul kaheksateistkümne kuu jooksul pärast eelarveaasta lõppu, mille jooksul eelarvepuudujääk tekkis"
"eelnev aasta" (Artikli 12 lõige 1)	"eelnev eelarveaasta"